

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Indráčka a JUDr. Jany Záviské v právní věci žalobce **J. H.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Městskému úřadu Orlová**, se sídlem Orlová – Lutyně, Osvobození 796, o **žalobě proti nezákonnému zásahu**,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou ze dne 31.10.2016 domáhal vydání soudního rozhodnutí, kterým by bylo jednak určeno, že „zásah žalovaného spočívající v nepostoupení podání č. j. 14068/2016 odvolacímu správnímu orgánu, byl nezákonný“ a zároveň, aby bylo určeno, že „zásah žalovaného spočívající v neinformování žalobce o tom, že žalovaný v řízení, ke kterému bylo podání učiněno, dále nevede spis, byl nezákonný“. Žalobu odůvodnil tím, že dne 14.3.2016 zaslal žalovanému „zrušení zmocnění tehdejšího

žalobcova zástupce, tj. paní R. M., nar. X, bytem P. 94, B.“. Toto podání bylo žalovaným zaevidováno pod č. j. 14068/2016. Podání bylo žalobcem označeno spisovou značkou, kterou bylo označeno též řízení vedené žalovaným. Žalovaný věděl, že správní spis, který byl v tomto řízení založen a veden, byl již v den doručení shora uvedeného podání předán Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Žalovaný však nadřízenému orgánu toto podání nepostoupil, v důsledku čehož odvolací orgán doručoval své rozhodnutí bývalému zástupci žalobce a žalobce se o vydání odvolacího rozhodnutí nedozvěděl a toto rozhodnutí mu nemohlo být zákonně doručeno. Tímto nezákonným zásahem vznikla žalobci újma, neboť musel vynaložit náklady a čas na to, aby rozhodnutí získal nahlížením do spisu u odvolacího správního orgánu. Tento nezákonný zásah žalobce spatřuje v nepostoupení písemností příslušnému správnímu orgánu, nezaložením spisu do příslušné spisové dokumentace a v neinformování o tom, že žalovaný tento spis nevede, kdy ani jeden z těchto zásahů není rozhodnutím. V důsledku tohoto nezákonného zásahu bylo žalobci přímo zasaženo do práva na informování o stavu řízení, jehož je účastníkem, toto rozhodnutí mu nebylo zákonně doručeno a vznikly mu náklady spojené s tím, aby byl o obsahu tohoto rozhodnutí informován.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

Krajský soud provedl důkaz správním spisem žalovaného Městského úřadu Orlová, odboru dopravy, spisové značky 67/3, č. spisu 9670/15 a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z výše uvedeného správního spisu vzal krajský soud za prokázány následující skutečnosti:

- z oznámení o podezření ze spáchání dopravního přestupku vystaveného městem Orlová městskou policií, že žalobce dne 14.9.2015 v Orlové – Porubě, Zátíší 87 porušil s vozidlem Renault, RZ X v 15:42 hod. nejvyšší dovolenou rychlost 50 km/h, kdy byla naměřena záznamovým zařízením AD9T (radar) 70 km/h a po odečtení možné odchylky ± 3 km/h skutečná rychlost 67 km/h. Z oznámení vyplývá, že jej žalobce odmítl podepsat a vyjádřit se k němu;
- dne 9.10.2015 vydal Městský úřad Orlová, odbor dopravy, rozhodnutí o případu, kterým uznal žalobce vinným z výše uvedeného přestupku a uložil mu za něj pokutu ve výši 1.500 Kč;
- dne 23.10.2015 bylo do datové schránky správního orgánu doručeno podání učiněné zmocněnkyní žalobce R. M. a obsahující toliko sdělení, že žalobce „podává odpor v nadepsané věci“. Tento odpor nebyl nijak zdůvodněn a správnímu orgánu nebyla ani předložena plná moc udělená žalobcem k zastupování uvedené zmocněnkyni;
- podáním ze dne 27.10.2015 předvolal žalovaný R. M. k ústnímu jednání o přestupku žalobce na den 10.11.2015 v 9:00 hod. Toto předvolání bylo dle doručky R. M. doručeno elektronickou poštou dne 29.10.2015;
- usnesením ze dne 29.10.2015 byla R.M. správním orgánem vyzvána k předložení plné moci k zastupování žalobce. Tato plná moc byla správnímu orgánu doručena dne 2.11.2015 a je datována dnem 22.10.2015;

- dne 9.11.2015 doručil správní orgán zmocněnkyni žalobce další předvolání k ústnímu jednání o přestupku žalobce na den 18.11.2015;
- z protokolu o ústním jednání ze dne 18.11.2015, že se k jednání nedostavil ani jeho zmocněnkyně. Tentýž den bylo správnímu orgánu doručeno podání zmocněnkyně R. M. obsahující vyjádření k podezření ze spáchání přestupku žalobce;
- dne 20.11.2015 vydal žalovaný jakožto správní orgán I. stupně rozhodnutí, jímž dospěl k opětovnému závěru o spáchání přestupku žalobcem podle ust. § 125c) odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích porušením ust. § 18 odst. 4 téhož zákona a uložil mu pokutu ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč;
- dne 2.12.2015 bylo žalovanému doručeno ničím neodůvodněné odvolání podané zmocněnkyní žalobce;
- usnesením ze dne 4.12.2015 byla zmocněnkyni žalobce stanovena lhůta k doplnění blanketního odvolání ze dne 2.12.2015;
- přípisem ze dne 16.12.2015 předložil odvolání se správním spisem žalovaný Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje, kterému podle razítka podatelny bylo odvolání se správním spisem doručeno dne 21.12.2015;
- dne 15.3.2016 doručila R.M. žalovanému přípis ze dne 14.3.2016, který byl téhož dne podán na poště Praha 1, a který obsahoval sdělení, že „tímto ruší své zmocnění ve správním řízení, které je vedeno pod sp. zn.: MUOR S 9670/2015/OD/MRA“. Na tomto podání je uvedeno razítko podatelny žalovaného správního orgánu a v něm uvedeno číslo podání 14068/2016;
- dne 30.5.2016 rozhodl Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor dopravy o zamítnutí odvolání žalobce a potvrzení napadeného rozhodnutí Městského úřadu Orlová, odbor dopravy ze dne 20.11.2015. Na tomto rozhodnutí je vyznačena jeho právní moc s datem 30.5.2016. Jako zástupkyně žalobce je v něm uvedena R. M.

Ze správního spisu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru dopravy spisové značky DSH/473/2016/Bla krajský soud zjistil, že odvolací orgán své rozhodnutí doručoval elektronickou poštou R. M. dne 30.5.2016 a poté spisovou dokumentaci vrátil správnímu orgánu I. stupně. Tento správní spis obsahuje protokol, podle něhož se ke krajskému úřadu dostavila dne 25.10.2016 Š. Š., která předložila plnou moc k zastupování žalobce v řízení ve věci přestupku a požádala o fotokopii spisové dokumentace, v čemž jí bylo vyhověno.

Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Účelem výše citovaného zákonného ustanovení je zamezení nezákonného jednání správního orgánu v takových případech, kdy se nejedná o rozhodnutí, vůči kterému lze brojit jiným způsobem a postižená osoba nemá povinnost zmíněné jednání správního orgánu snášet. Z tohoto zákonného ustanovení vyplývá, že zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu není rozhodnutí správního orgánu.

Pojmem rozhodnutí uvedeným v ust. § 65 odst. 1 s.ř.s. se rozumí úkon správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti účastníků řízení. K rozdílu mezi zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu a rozhodnutím správního orgánu se vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku sp. zn. 3Aps 4/2011 tak, že se musí jednat o faktický úkon správního orgánu, z něhož vzniká žalobci újma, navíc tento úkon musí být učiněn mimo správní řízení, neboť jinak by se mohl žalobce domáhat ochrany svých práv v rámci žaloby proti vydanému správnímu rozhodnutí a nebyly by splněny podmínky přípustnosti žaloby podle ust. § 85 s.ř.s. Žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu je ve vztahu k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu právním prostředkem subsidiárním, resp. je prostředkem soudní ochrany v těch případech, kdy nejsou splněny podmínky ochrany podle § 65 a násl. s.ř.s. Pojem zásah, pokyn nebo donucení správního orgánu ani soudní řád správní ani jiný právní předpis nedefinuje. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny, bezprostřední zásahy, zajišťovací úkony atd., tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického pokynu či příkazu (srov. rozsudek NSS sp. zn. 2Ass 17/2003). K povaze zásahu správního orgánu se rozšířený senát Nejvyššího správního soudu usnesením sp. zn. 7Aps 3/2008 publikovaném pod číslem 2206/2011 Sb. rozhodnutí NSS vyjádřil tak, že zásahová žaloba chrání proti jakýmkoliv jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností a které nejsou pouhými procesními úkony zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž i o jakékoliv jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. Zásahem proto může být i nezákonná nečinnost spočívající v nečinnosti nějakého úkonu jiného než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s.

Ze shora uvedeného plyne, že žalobci lze dát za pravdu v tom, že se žalovaný dopustil nezákonného zásahu spočívajícího v nepodstoupení podání zmocněnkyně žalobce R. M., kterým žalovanému oznámila, že „ruší své zmocnění ve správním řízení, které je vedeno pod sp. zn. MUOR S 9670/2015/OD/MRA“, odvolacímu správnímu orgánu, tedy Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje. Tato povinnost žalovanému vyplývá z ust. § 88 odst. 1 správního řádu, podle kterého neshledá-li správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, podmínky pro postup podle § 87, předá spis se svým stanoviskem odvolacímu správnímu orgánu do 30 dnů ode dne doručení odvolání. Jestliže dne 15.3.2016, kdy žalovanému zmocněnkyně žalobce dala tímto způsobem najevo ukončení zastupování žalobce ve správním řízení, měl žalovaný neprodleně její podání postoupit odvolacímu orgánu. Nutno v této souvislosti připomenout, že napadené rozhodnutí odvolacího správního orgánu bylo vydáno až dne 30.5.2016. Aby však žaloba žalobce byla důvodná, musel by žalobce nepostoupením uvedeného oznámení jeho zmocněnkyně odvolacímu orgánu být přímo zkrácen na svých právech, jak předpokládá výše citované ust. § 82 s.ř.s. Muselo by tedy jít pouze o takový zásah, který je způsobilý zasáhnout do veřejných subjektivních práv žalobce. Další podmínkou žaloby na nezákonný zásah je to, že mezi tímto zásahem a tvrzeným porušením veřejných subjektivních práv musí zůstat bezprostřední vztah; v opačném případě

není pravomoc soudu ve správním soudnictví řízení o žalobě proti nezákonnému zásahu správního orgánu založena. V důsledku nepostoupení oznámení o ukončení zastupování žalobce odvolacímu orgánu došlo totiž v projednávané věci k zásahu do jeho veřejných subjektivních práv až v rámci odvolacího řízení, kdy odvolací správní orgán doručil své rozhodnutí zmocněnkyni R. M.. Žalobci tak nebylo odvolací rozhodnutí řádně doručeno a o tomto rozhodnutí, jak shora uvedeno, se dozvěděl až poté, kdy jeho další zmocněnkyně Š. Š. nahlížela do správního spisu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dne 25.10.2016 a vyžádala si kopii spisové dokumentace. Tohoto nezákonného zásahu (byť způsobeného pochybením správního orgánu I. stupně) se ovšem dopustil odvolací orgán a nikoliv žalovaný. Tato otázka je však předmětem žaloby žalobce proti Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 78A 10/2016. Ze stejných důvodů nemohlo tak dojít k nezákonnému zásahu spočívajícímu v neinformování žalobce o tom, že žalovaný v řízení, ke kterému bylo podání učiněno, dále nevede spis. Navíc tuto povinnost nelze ani ze správního řádu ani jiného právního předpisu dovodit.

Ze shora uvedených důvodů krajský soud uzavírá, že žaloba není důvodná a proto ji v souladu s ust. § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce úspěch v této věci neměl a žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské

právníké vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 1. června 2017

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu